

ENGLISH COLLOCATIONS

LỜI MỞ ĐẦU

Hẳn bạn từng được khuyên hãy học tiếng Anh bằng cách nghe đài, đọc báo, xem tivi? Đây quả thật đều là những nguồn tiếng Anh chất lượng với ngôn từ chuẩn mực, cách diễn đạt đa dạng, chủ đề phong phú với nhiều thông tin cập nhật, bổ ích. Nhưng đã bao giờ bạn thấy “ngợp” và “lạc lối” khi phải cố gắng để hiểu một bài báo tiếng Anh? Bạn có thấy khó khăn trong việc nắm bắt sắc thái và những cách diễn đạt phức tạp mà người bản ngữ thường sử dụng? Nếu câu trả lời là có, bạn không đơn độc đâu!

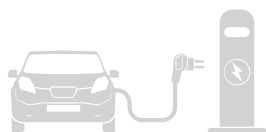
Tin vui là, dù tin tức giống như một dòng chảy luôn cập nhật từng ngày, từng giờ, thực ra nó lại rất giống một cánh cửa xoay: luôn lặp lại với những chủ đề quen thuộc (chính trị, kinh tế, văn hóa, thể thao, thời tiết...), cấu trúc câu và các cách diễn đạt thường dùng cũng đặc biệt nhất quán, các từ vựng chuyên ngành theo chủ đề có tần suất xuất hiện rất cao. Đó là lí do mà chúng tôi chọn cho cuốn sách này một cách tiếp cận độc đáo: **Tập trung vào các cụm từ cố định (collocations) được sử dụng thường xuyên nhất trên báo chí, tin tức và chia chúng theo các chủ đề quen thuộc.**

Bằng cách nắm vững các từ vựng thường gặp theo chủ đề, hiểu và biết cách ứng dụng các cụm từ cố định và cấu trúc phổ biến, nâng cao cảm nhận ngôn ngữ thông qua các ví dụ từ những nguồn báo chí tin cậy, bạn sẽ dần thu hẹp được khoảng cách về ngôn ngữ và văn hóa, nắm được chìa khóa để hiểu những cấu trúc và cách diễn đạt phức tạp, và biết cách sử dụng từ theo cụm một cách linh hoạt và chính xác hơn. Ngoài ra, cuốn sách này còn đặc biệt hữu ích cho những người theo đuổi công việc dịch thuật, nhân viên văn phòng và các sinh viên du học tại các nước nói tiếng Anh.

Collocations in news – Đọc tin không “vấp” bao gồm 230 bài học được chia thành 9 phần là 9 chủ đề thường xuyên xuất hiện trên tin tức, báo chí. Mỗi bài học sẽ giới thiệu một cụm từ cố định được lựa chọn từ những cụm từ được sử dụng nhiều nhất trong ngôn ngữ báo chí, kèm theo đó là các câu ví dụ và một đoạn trích dẫn từ bản tin thực tế nhằm giúp người học hiểu và nắm được cách sử dụng của cụm từ. Ngoài ra, file mp3 với giọng đọc của người bản ngữ còn giúp bạn phát triển cả kĩ năng nghe và nói tiếng Anh.

Với **Collocations in news – Đọc tin không “vấp”**, chúng tôi hi vọng bạn sẽ tìm ra đúng chìa khóa để hóa giải những rào cản ngôn ngữ vốn gây khó khăn cho bạn bấy lâu. Hãy trao quyền cho bản thân bằng các công cụ và tài nguyên mà bạn đang có trong tay để vượt trội trong hành trình học ngôn ngữ của mình.

Park Jong-hong

CẤU TRÚC SÁCH VÀ CÁCH SỬ DỤNG

Sách gồm 9 phần, tập trung vào 9 chủ đề chính mà các bản tin thường đề cập, mỗi phần lại được chia thành nhiều chương theo các chủ đề nhỏ liên quan. Tổng cộng, cuốn sách bao gồm 230 cụm từ cố định được chọn lọc từ những cụm từ được sử dụng nhiều nhất trong ngôn ngữ báo chí. Người học sẽ được giới thiệu về ý nghĩa, cách sử dụng của từng cụm từ, làm quen với cách sử dụng của cụm đó thông qua 4-5 câu ví dụ và một trích đoạn từ bản tin thực tế.

PART 1

Chính trị, an ninh, quốc tế

* Lưu ý: Một số từ vựng, thuật ngữ trong Part 1 có liên quan đến hệ thống chính trị, quân sự Hàn Quốc không nhất thiết phản ánh hệ thống chính trị và quân sự Việt Nam. Độc giả chủ động tìm hiểu thêm từ các nguồn uy tín để có sự đối sánh tương đương về tiếng Việt.

CHAPTER 1

Bầu cử

Bầu cử là sự kiện chính trị vô cùng quan trọng của một quốc gia và thường thu hút nhiều sự quan tâm của người dân trong nước cũng như quốc tế. Trong thời gian diễn ra bầu cử, báo chí thường tập trung vào việc phân tích các ứng viên, nền chính trị hiện tại và các vấn đề quan trọng đang được cử tri quan tâm. Ngoài ra, các phương tiện truyền thông cũng đề cập đến quy trình và các biện pháp an toàn trong bầu cử, cách thức tham gia của cử tri. Trong chương này, ta sẽ tìm hiểu các từ vựng và cách diễn đạt liên quan với chủ đề này.

Một số từ/cụm từ thường dùng trong chủ đề bầu cử

<ol style="list-style-type: none"> 1. cử tri: eligible voter 2. bỏ phiếu: vote, cast a vote/ballot 3. tranh cử, vận động tranh cử: run for office 4. tổng tuyển cử: general election 5. (cuộc) bầu cử tổng thống: presidential election 6. người đắc cử tổng thống: president elect 7. (cuộc) bầu cử địa phương: local election 8. (cuộc) bầu cử chính quyền thành phố: municipal election 9. (tự) bầu cử thị trưởng và thống đốc bang: mayoral and gubernatorial election 10. (cuộc) bầu cử phụ: by-election <small>* Cuộc bầu cử được tổ chức vào thời điểm khác với cuộc tổng tuyển cử để tìm thành viên mới thay thế cho thành viên đã mất hoặc rời khỏi quốc hội.</small> 11. đại biểu dân cử: elected official 12. (cuộc) bầu cử sơ bộ tổng thống: presidential primary election 13. hệ thống bầu cử đại diện theo tỷ lệ: proportional representation (system) <small>* Hệ thống bầu cử mà ở đó các đảng giành được số ghế tương ứng với số phiếu bầu nhận được.</small> 	<ol style="list-style-type: none"> 14. khu vực bầu cử: constituency, electoral district 15. (tự) tiến cử của đảng: party nomination 16. lời hứa/cam kết tranh cử: election pledge 16. lời hứa/cam kết tranh cử tổng thống: presidential election pledge 17. dự án mua chuộc/lay lòng cử tri: pork barrel project <small>* Dự án sử dụng ngân sách công để làm hài lòng một số cử tri, nhằm giành được sự ủng hộ của họ.</small> 18. chiến dịch tiêu cực để ngăn chặn phiếu bầu (nhằm hạ bệ ứng viên đối thủ trong kì bầu cử): negative campaign to block election 19. (cuộc) bầu cử giữa nhiệm kì: mid-term election 20. bầu cử nước rút, bầu cử bổ sung: run-off vote, run-off election <small>* Phương thức bỏ phiếu nhiều vòng được sử dụng để bầu một ứng cử viên duy nhất và sẽ phiếu cao nhất tại vòng cuối cùng.</small>
--	---

001 Hàn Quốc sẽ tổ chức bầu cử vào tuần sau.
Korea will hold elections next week.

Bầu cử là cơ chế phổ biến nhất để chọn ra người đại diện nắm giữ vị trí công quyền, thực thi quyền lực nhà nước. Do đó, đây là hoạt động có ý nghĩa vô cùng quan trọng và nhận được rất nhiều sự quan tâm của báo giới. Liên quan đến từ **elect** (v. bầu cử), tiếng Anh có một số cách diễn đạt thường gặp như:

election (n): sự/cuộc bầu cử; **hold elections**: tổ chức bầu cử

rig the elections: gian lận bầu cử

elect (a., đứng sau danh từ chỉ người): – mới đắc cử (chưa chính thức nhậm chức)

the president elect: người đắc cử tổng thống

the governor elect: người đắc cử thống đốc

1. Bolivia cố gắng tổ chức bầu cử giữa đại dịch.
Bolivia tries to hold elections amid the pandemic.
2. Nghị viện đã biểu quyết để tổ chức bầu cử vào ngày 25 tháng Bảy.
The parliament voted to hold elections on July 25th.
3. Chúng tôi muốn ổn định đất nước và tổ chức bầu cử.
We want to stabilize the country and hold elections.
4. Các nhà lãnh đạo vẫn chưa thống nhất được thời gian tổ chức bầu cử.
The leaders remain at odds over when to hold the elections.
- remain at odds over: bất đồng, xung đột về –
5. Thành phố đã dự định tổ chức bầu cử vào mùa xuân nhưng cuộc bầu cử đã bị hoãn đến mùa hè.
The city was supposed to hold elections in the spring but they were delayed until the summer.

Venezuela will hold elections in December to renew the National Assembly, the only institution where the opposition has a majority, the country's electoral authority has announced. (Aljazeera)

Cơ quan bầu cử của Venezuela cho biết nước này sẽ tổ chức bầu cử vào tháng Mười hai để tái bầu Quốc hội, cơ quan duy nhất mà phe đối lập đang chiếm đa số.

the opposition (party): đảng đối lập   **electoral** (ai): (thước) bầu cử   **authority** (n): cơ quan có thẩm quyền

002 Các ứng viên đang cố giành được sự ủng hộ của cử tri.
Candidates are wooing voters.

Trong hoạt động tranh cử, thu hút được sự ủng hộ của cử tri là yếu tố then chốt quyết định thành công. Bởi vậy, các ứng viên (candidates) rất nỗ lực tiến hành nhiều biện pháp nhằm giành được cảm tình và sự tin tưởng của cử tri. Đồng từ **woo** trong tiếng Anh có nghĩa là **theo đuổi, tán tỉnh, cum woo voters** có thể hiểu là hành động tranh thủ, cố giành được sự ủng hộ của cử tri.

1. Các ứng viên đã nỗ lực không ngừng để giành được sự ủng hộ của cử tri.
Candidates tried non-stop to woo voters.
2. Đảng Cộng hòa cố vẽ đã sẵn sàng tranh thủ sự ủng hộ của cử tri.
The Republican Party looks set to woo voters.
3. Một số ứng viên cố gắng tìm kiếm sự ủng hộ cử tri thông qua sự giúp đỡ của người nổi tiếng.
Some candidates try to woo voters with the help of celebrities.
4. Ứng viên này đã không thể giành được sự ủng hộ của cử tri vì phát ngôn phân biệt chủng tộc.
The candidate failed to woo voters due to a racist remark.
5. Ngày bỏ phiếu sắp đến, các ứng viên đang dốc sức để tranh thủ sự ủng hộ của cử tri.
With the election day approaching, candidates are going all out to woo voters.

Candidates and their supporters are set to hit the campaign trail to woo voters from Thursday when the official general elections campaign period kicks off.

Các ứng viên và những người ủng hộ sẽ khởi động chiến dịch vận động kêu gọi sự ủng hộ của cử tri từ thứ Năm, khi đợt vận động tổng tuyển cử chính thức bắt đầu.

be set to (do sth): sẵn sàng/định làm gì   **campaign trail**: chiến dịch vận động

Chapter 1

Mở đầu mỗi chương là 20 từ vựng hoặc thuật ngữ thường gặp liên quan đến chủ đề của chương.

Giải thích cụm từ chính

Phần này giải thích về ngữ pháp, từ vựng và hình thái gốc của cụm từ nhằm giúp bạn hiểu nghĩa của từng từ và cả cụm, lí do nó được sử dụng trong ngữ cảnh. Ngoài ra, bạn còn có thể biết thêm các cách diễn đạt khác có liên quan.

Ví dụ thực tế

Mỗi cụm từ cố định sẽ có 4-5 ví dụ nhằm giúp người học hiểu rõ hơn nội dung được diễn giải ở phần đầu. Bạn hãy lưu ý tới cách diễn đạt theo cụm trong tiếng Anh và tiếng Việt có điểm gì tương đồng để ghi nhớ cụm từ dễ dàng hơn.

Trích dẫn từ bản tin thực tế

Đây là trích dẫn từ tin tức trên những tờ báo nổi tiếng như *BBC News*, *The New York Times*, *The Guardian*,... nhằm giúp bạn hiểu rõ hơn cách ứng dụng cụm từ đã học vào thực tế. Hãy tập đọc tin trước khi xem phần dịch nghĩa để kiểm tra khả năng đọc hiểu của bạn.

MỤC LỤC

Lời nói đầu	005
Cấu trúc sách	006

PART 1 CHÍNH TRỊ, AN NINH, QUỐC TẾ

CHAPTER 1 BẦU CỬ

001	hold elections	024
002	woo voters	025
003	The voter turnout was the highest ever.	026
004	win by a landslide	027
005	win by a narrow margin	028

CHAPTER 2 QUỐC HỘI

006	put the bill to a vote	030
007	be mired in conflict	031
008	a parliamentary hearing	032
009	be pending approval	033
010	make bipartisan efforts	034

CHAPTER 3 CHÍNH QUYỀN

011	bring about a transition of power	036
012	be sworn in as president	037
013	draw up a policy	038
014	stage anti-government protests	039
015	one's term expires	040

CHAPTER 4 THAM NHŨNG VÀ TIÊU CỤC

016	Irregularities and corruption are running amok.	042
017	sever the collusive ties between business and politics	043
018	shady dealings	044
019	be implicated in a tax evasion scandal	045
020	be arrested for taking bribes	046

CHAPTER 5 AN NINH QUÂN SỰ

021	form a security alliance	049
022	conduct a joint military exercise	051
023	resume inter-Korean ministerial talks	052
024	engage in armed conflict	053
025	be embroiled in a territorial dispute	054

CHAPTER 6 QUÂN SỰ

026	dodge the draft	056
027	war deterrence capability	057
028	rattle one's saber / flex one's muscle	059
029	an armed provocation	060
030	a war breaks out	061
031	up the ante (in)	062
032	sign a ceasefire agreement	063
033	fall victim to	064

CHAPTER 7 VẤN ĐỀ QUỐC TẾ

034	maintain close relations	066
035	tension is mounting	067
036	engage in multilateral cooperation	068

037	promote nationalist ideals	069
038	biased policies	070
039	establish diplomatic ties	071
040	hit rough waters	072
CHAPTER 8 KHỦNG BỐ		
041	random terrorist attacks	074
042	prepare against terrorist attacks	075
043	be prone to terrorism	076

PART 2 KINH TẾ, KINH DOANH, CÔNG NGHIỆP

CHAPTER 1 KINH TẾ

044	be set for an upturn	079
045	in these tough economic times	080
046	after hitting rock bottom	081
047	on-year	082

CHAPTER 2 CUNG CẦU

048	be affected by fluctuations	084
049	lead to price spikes	085
050	Demand outstripped supply.	086
051	tighten one's purse strings	087
052	make both ends meet	088

CHAPTER 3 TÀI CHÍNH

053	improve liquidity	090
054	hike interest rates	091

055	the foreign currency reserves	092
056	go bankrupt	093
057	take out a loan	094
CHAPTER 4 THƯƠNG MẠI		
058	an export-driven economy	096
059	a trade dispute	097
060	for the third straight month	098
061	imposed trade sanctions	099
062	implement a new trade policy	100
CHAPTER 5 CHỨNG KHOÁN		
063	enjoy a bull market	102
064	suddenly shift from a bullish to bearish market	103
065	net buying	104
066	stocks are undervalued	105
067	go public	106
CHAPTER 6 CÁC NGÀNH KINH TẾ		
068	a smokestack industry, a waning industry	108
069	make a breakthrough	109
070	the backbone of the economy	110
071	have a huge spillover effect	111
CHAPTER 7 DOANH NGHIỆP		
072	fall behind	114
073	conclude a long-term contract	115
074	get a lot of business	116
075	fly off the shelves	117

CHAPTER 8 LAO ĐỘNG

076	get to work / get off work	119
077	climb up the corporate ladder	120
078	get laid off	121
079	get a pay raise	122
080	back pay	123

CHAPTER 9 NĂNG LƯỢNG

081	have a heavy dependence on	125
082	generate electricity	126
083	tap into	127
084	spur the development of alternative energy	128
085	under the radar	129

PART 3 XÃ HỘI

CHAPTER 1 TÌNH HÌNH XÃ HỘI NÓI CHUNG

086	the low birth rate	133
087	the average life expectancy	134
088	have a far-reaching fallout	135
089	bridge the generational gap	136
090	the jobless rate	137
091	the income divide	138
092	a sense of relative deprivation	139
093	eliminate poverty	140
094	fight malnutrition	141

CHAPTER 2 GIA ĐÌNH

095	tie the knot	143
096	file for divorce	144
097	single-parent family	145

CHAPTER 3 BÌNH ĐẲNG GIỚI

098	prejudice against women	147
099	resolve gender inequality	148
100	sexual harassment	149
101	the gender ratio imbalance	150
102	women's empowerment	151

CHAPTER 4 GIÁO DỤC

103	lag behind	153
104	meritocracy, elitism	154
105	hone one's competitive edge	155
106	peer pressure	156

CHAPTER 5 SỰ CỐ, TAI NẠN

107	collide head-on	158
108	cushion the impact	159
109	pass the buck ~ to	160
110	be held accountable for	161

CHAPTER 6 THỜI TIẾT

111	clear and sunny weather	163
112	the mercury will plunge	164
113	issue a cold wave advisory	165

114	the wind chill factor	166
115	extreme weather events	167

PART 4   SỞ THÍCH, SỨC KHỎE

CHAPTER 1   SỞ THÍCH

116	favorite pastime	170
117	pick up a hobby	171
118	adrenaline-charged	172
119	be ideal for	173

CHAPTER 2   DU LỊCH

120	enjoy booming business	175
121	be scheduled for 3 nights and 4 days	176
122	cater to	177
123	no-frills airlines	178

CHAPTER 3   LUYỆN TẬP THỂ DỤC, THỂ THAO

124	have a light workout	180
125	get recharged	181
126	make it a habit of exercising	182

CHAPTER 4   BỆNH TẬT

127	contract a disease	184
128	be diagnosed with the flu	185
129	be prescribed	186
130	be admitted to the hospital / be discharged from the hospital	187

131	get treatment for	188
132	sweat out a cold	189

CHAPTER 5 CĂNG THẲNG

133	suffer from chronic fatigue	191
134	be under a lot of stress	192
135	be on the brink of overexertion	193
136	be detrimental to	194
137	blow away stress	195

CHAPTER 6 BÉO PHÌ

138	anti-obesity efforts	197
139	a battle of the bulge	198
140	binge eating	199
141	wards off	200

CHAPTER 7 CÁC CHỨNG NGHIỆN

142	be deep-rooted	202
143	get hooked on online games	203
144	quit ~ cold turkey	204
145	suffer withdrawal symptoms	205

PART 5 VĂN HÓA, GIẢI TRÍ

CHAPTER 1 ĐIỆN ẢNH

146	stars actress Jennifer Lawrence	209
147	be based on	211
148	be set in	212

149	be a box office hit	213
150	be sold out	214
CHAPTER 2 TRUYỀN HÌNH		
151	be set to air	216
152	be broadcast live	217
153	set a new record	218
154	will be rerun	219
155	be edited out	220
CHAPTER 3 BIỂU DIỄN		
156	be adapted from	222
157	be transfixed by	223
158	run until	224
159	get rave reviews from	225
160	take a fresh approach to	226
CHAPTER 4 TIN TỨC GIẢI TRÍ		
161	take ~ by storm	228
162	spread like wildfire	229
163	be in a relationship	230
164	be harassed by	231
CHAPTER 5 NGƯỜI CÓ TẦM ẢNH HƯỞNG TRÊN MẠNG XÃ HỘI		
165	rise to stardom	233
166	become a role model for	234
167	jump on the bandwagon	235
168	backed by one's popularity	236
169	turn one's back on	237

PART 6 THỂ THAO

CHAPTER 1 BÓNG ĐÁ

170	score a goal / allow a goal	240
171	go into overtime	241
172	have a long way to go	242
173	achieve a come-from-behind victory	243
174	against all odds	245

CHAPTER 2 BÓNG CHÀY

175	throw the full nine innings	247
176	eclipse	248
177	be on a winning streak	249
178	the bases are loaded	250
179	have a falling out	251

CHAPTER 3 BÓNG RỔ

180	hang in the balance	253
181	in the clutch	254
182	graduate from being a bench warmer	255
183	have little chemistry	256

CHAPTER 4 GOLF

184	be off to a great start	258
185	be tied in second place	259
186	suffer a stumble with a bogey	260
187	earn a hefty paycheck	261

CHAPTER 5 THẾ VẬN HỘI OLYMPIC

188	a 2 week-long global sports gala	263
189	go head to head	264
190	buck expectations	265
191	rank ninth on the overall medal tally	266

PART 7 MÔI TRƯỜNG

CHAPTER 1 Ô NHIỄM

192	environmental pollution	269
193	ecological destruction	270
194	air pollution	271
195	disposable products	272
196	radioactive contamination	273

CHAPTER 2 SỰ NÓNG LÊN TOÀN CẦU

197	reduce carbon footprints	275
198	emit large amounts of greenhouse gases	276
199	ozone depletion	277
200	ice caps are melting	278
201	have catastrophic consequences	279

PART 8 INTERNET, ĐIỆN THOẠI THÔNG MINH

CHAPTER 1 INTERNET

202	the world's most wired country	283
203	have access to the Internet	284
204	a security system is breached	285
205	pose a threat to personal identity theft	286
206	state-of-the-art technology	287

CHAPTER 2 ĐIỆN THOẠI THÔNG MINH

207	eyes are glued to the smartphone	289
208	put ~ on silent mode	290
209	send a text message	291
210	be flooded with spam messages	292

PART 9 XÃ LUẬN, PHÊ BÌNH

CHAPTER 1 ĐÁNH GIÁ TÍCH CỰC

211	see a smooth road ahead	295
212	be unprecedented	296
213	be hailed as	297
214	paint a rosy picture	298

CHAPTER 2 ĐÁNH GIÁ TIÊU CỰC

215	undermine one's reputation	300
216	the inappropriate behavior	301
217	be charged with	302

218	to make matters worse	303
219	in a precarious situation	304
220	fall short of expectations	305
CHAPTER 3 NGHI NGỜ		
221	why on earth	307
222	What were they thinking?	308
223	don't have a clue	309
CHAPTER 4 YÊU CẦU		
224	call for immediate action	311
225	serve as a wake-up call	312
226	comply with demands	313
227	ask for anonymity	314
CHAPTER 5 SỰ THAY ĐỔI		
228	ride the tides of change	316
229	think outside the box	317
230	make a world of difference	318
Một số từ vay mượn thường gặp		319

CHAPTER I

Kinh tế

Kinh tế luôn là một mảng quan trọng trong bản tin thời sự bởi đó là những thông tin gắn bó mật thiết đến sự phát triển của cả quốc gia cũng như tác động trực tiếp tới cuộc sống của mỗi cá nhân, tổ chức. Thông qua việc cung cấp những thông tin cập nhật, đáng tin cậy cùng những phân tích sâu sắc, đa chiều, báo chí sẽ giúp mọi người hiểu rõ hơn về tình hình kinh tế hiện tại, có những dự đoán về tương lai, từ đó đưa ra những quyết định hợp lý hơn trong việc kinh doanh và quản lý tài chính cá nhân. Trong chương này, ta sẽ cùng tìm hiểu các từ vựng và cách diễn đạt liên quan đến chủ đề này.

Một số từ/cụm từ thường dùng trong chủ đề kinh tế

1. nền kinh tế thực: **real economy**
2. chủ thể kinh tế: **economic player**
3. kinh tế hộ gia đình: **household economy**
4. hàng hóa và dịch vụ: **goods and services**
5. sức mua: **purchasing power**
6. bất bình đẳng thu nhập: **income disparity/imbalance**
7. áp lực lạm phát: **inflationary pressure**
8. cung và cầu: **demand and supply**
9. cung vượt cầu: **oversupply**
10. theo chu kì: **cyclical**
11. (sự) hạ cánh cứng của nền kinh tế (tình trạng xuống dốc rõ rệt của nền kinh tế sau giai đoạn tăng trưởng nhanh): **hard landing of the economy**
(sự) hạ cánh mềm của nền kinh tế (tình trạng nền kinh tế giảm tốc độ tăng trưởng theo chu kì cụ thể để tránh bị suy thoái): **soft landing of the economy**
12. biến số kinh tế: **economic variable**
13. chỉ báo nhanh, chỉ báo dẫn dắt: **leading indicator, forward indicator**
14. động lực tăng trưởng kinh tế: **growth engine, driver of economic growth**
15. triển vọng kinh tế: **economic outlook**
16. quốc gia phát triển: **advanced / developed country**
17. quốc gia đang phát triển: **developing country**
18. quốc gia kém/chậm phát triển: **underdeveloped country**
19. năng lực cạnh tranh quốc tế: **international competitiveness**
20. thu nhập cá nhân sau thuế: **disposable personal income**

Nền kinh tế **được dự đoán sẽ khởi sắc**.
The economy **is set for an upturn**.

MP3 044

Khi muốn nói rằng một nền kinh tế đang trì trệ nhưng **được dự đoán sẽ tăng trưởng trở lại**, ta có thể diễn đạt bằng cụm **be set for an upturn**, trong đó **be set for** có nghĩa là **có vẻ, dự kiến sẽ ~**, còn **upturn** là **(sự) cải thiện, tăng lên**.

Ta cũng có thể sử dụng **upswing** với nghĩa tương tự **upturn**. Trái nghĩa với hai từ trên lần lượt là **downswing** và **downturn**.

- 1 Theo tờ báo này, nền kinh tế **được dự đoán sẽ khởi sắc**.
The newspaper says the economy **is set for an upturn**.
- 2 Nền kinh tế **được dự đoán sẽ khởi sắc** trong giai đoạn trung và dài hạn.
The economy **is set for an upturn** in the mid to long term.
- 3 Thị trường bất động sản nhà ở của Úc **được dự đoán sẽ khởi sắc** trong năm nay.
The Australian residential property market **is set for an upturn** this year.
- 4 Ngành xây dựng **có thể sẽ khởi sắc** nhờ vào mức lãi suất thấp và các bộ luật mới.
The construction industry appears **set for an upturn** backed by low interest rates and new laws.
- 5 Các chuyên gia đều nhất trí rằng tăng trưởng kinh tế **có thể sẽ hồi phục**.
The consensus of experts is that economic growth **is set for an upturn**.

If the virus continues to spread, it could endanger the fragile global economy, which **was set for an upturn** following signing of the phase-one US-China trade deal. Without prudent action, contagion effects and loss of confidence could ripple through global markets and supply chains. (*South China Morning Post*)

Nếu vi-rút tiếp tục lây lan, nó có thể gây nguy hiểm cho nền kinh tế toàn cầu mong manh vốn đang **được kì vọng sẽ khởi sắc** sau khi hiệp định thương mại Mỹ-Trung giai đoạn 1 được kí kết. Nếu không hành động thận trọng, hiệu ứng lây truyền cùng sự mất niềm tin có thể lan rộng khắp thị trường và chuỗi cung ứng toàn cầu.

phase (n): giai đoạn, thời kì   **prudent** (a): thận trọng

contagion effect: hiệu ứng lây lan/lây truyền (theo lí thuyết, sự sụp đổ của một thị trường hoặc khu vực có thể lan ra các thị trường hoặc khu vực khác)

ripple through: lan ra, tỏa ra

Vào thời điểm kinh tế khó khăn này, chúng ta cần làm việc chăm chỉ hơn.
In these tough economic times, we need to work harder.

Chúng ta thường nghĩ đến **hard** hay **difficult** khi muốn nói về **khó, khó khăn**. Nhưng người bản ngữ lại rất hay sử dụng từ **tough** cho nghĩa này. Ví dụ:

English is **tough**. (Tiếng Anh rất khó.)

The work is **tough**. (Công việc này khó lắm.)

This is a **tough** assignment. (Đây là một bài tập khó.)

Để diễn đạt ý **thời kì/thời điểm kinh tế khó khăn**, ta có thể sử dụng cụm **tough economic times**.

- 1 **Trong thời kì kinh tế khó khăn này**, chúng ta cần tiết kiệm tiền.
In these tough economic times, we need to save money.
- 2 **Trong thời điểm kinh tế khó khăn này**, chúng ta phải đưa ra những quyết định khó.
In these tough economic times, tough decisions need to be made.
- 3 **Trong thời kì kinh tế khó khăn này**, các ưu đãi về thuế rất được hoan nghênh.
In these tough economic times, tax breaks are welcome.
- 4 **Trong thời kì kinh tế khó khăn này**, năng lực lãnh đạo xuất sắc là đặc biệt cần thiết.
In these tough economic times, great leadership is especially needed.
- 5 Viễn cảnh nền kinh tế trong năm tới sẽ tệ đến mức nào **trong thời kì kinh tế khó khăn này**?
How bad is next year's economic outlook **in these tough economic times**?

Yes, **in these tough economic times** we need to find a way to create more jobs for Americans. But cutting off some of the world's most skilled people—many of whom are likely to create new jobs—isn't the answer. (*Pittsburgh Business Times*)

Đúng vậy, **trong thời kì kinh tế khó khăn này**, chúng ta cần tìm cách tạo thêm nhiều việc làm cho người Mỹ. Nhưng việc cắt giảm những nhân sự giỏi giang nhất thế giới – mà nhiều người trong đó có khả năng tạo ra việc làm mới – không phải là giải pháp.

cut off: cắt bỏ, cắt giảm

Giá cổ phiếu đang phục hồi **sau khi chạm đáy**.

Stock prices are rebounding **after hitting rock bottom**.

Từ **rebound** có nghĩa là **bật lại, nảy lên**, nhưng khi được dùng để nói về nền kinh tế, ta có thể dịch là **phục hồi**. Vì vậy, cụm **rebound after hitting rock bottom** có nghĩa là **phục hồi sau khi chạm đáy**, trong đó **hit rock bottom** có nghĩa là **chạm đáy**, giống như một vật đập mạnh xuống sàn nhà sau đó sẽ có xu hướng bật lên.

- 1 Khi việc làm ăn thất bại, anh ấy **hoàn toàn chạm đáy**.
With the failure of his business, he **hit rock bottom**.
- 2 **Sau khi rơi xuống đáy**, anh ấy đã có màn trở lại vô cùng ấn tượng.
After hitting rock bottom, he made a splendid comeback.
- 3 **Sau khi chạm đáy** vào năm 2001, nền kinh tế hiện đang phục hồi trở lại.
After hitting rock bottom in 2001, the economy is now rebounding.
- 4 **Sau khi chạm đáy** vào năm ngoái, nền kinh tế gần như đã phục hồi về mức trước khủng hoảng.
After hitting rock bottom last year, the economy has nearly returned to pre-crisis levels.
- 5 Kinh tế Hàn Quốc đang dần phục hồi trở lại **sau khi chạm đáy** vào năm 1998.
The South Korean economy has been rebounding steadily **after hitting rock bottom** in 1998.

After dropping from 7.77 trillion won in the fourth quarter of 2018 to 3.4 trillion won in the second quarter of 2019, semiconductor operating profits appear to be rebounding **after hitting rock bottom** in the third quarter. (*Hankyoreh*)

Sau khi giảm từ 7,77 nghìn tỉ won vào quý 4 năm 2018 xuống còn 3,4 nghìn tỉ won vào quý 2 năm 2019, lợi nhuận kinh doanh chất bán dẫn có dấu hiệu phục hồi **sau khi chạm đáy** vào quý 3.

trillion (n): nghìn tỉ

operating profit: lợi nhuận kinh doanh

Giá tiêu dùng đã tăng 1,5% **so với cùng kì năm trước**.

Consumer prices increased 1.5 percent **on-year**.

Trong các bản tin kinh tế, chúng ta thường gặp cụm từ **so với cùng kì năm trước** khi người ta đưa ra những so sánh về mức độ tăng/giảm của một chỉ số nào đó. Ta diễn đạt ý này trong tiếng Anh bằng từ **year-on-year**, có thể rút ngắn thành **on-year** hoặc đơn giản hơn là **Y-O-Y**. Ngoài ra, bạn cũng có thể diễn đạt theo một số cách khác như **from a year earlier** hay **compared to the same period a year ago**, là những cách thường được sử dụng trong lĩnh vực kinh doanh và kế toán.

- 1 Tổng doanh số của quý hai đã tăng 20% **so với cùng kì năm trước**.
Second quarter total sales increased 20 percent **on-year**.
- 2 Lợi nhuận kinh doanh trong tháng Hai đã tăng 20% **so với cùng kì năm trước**.
Operational profits increased 20 percent **on-year** in February.
- 3 Giá tiêu dùng tăng 1,5% **so với cùng kì năm trước** và tăng 5% so với hai năm trước.
Consumer prices increased 1.5 percent **on-year** and 5 percent from 2 years ago.
- 4 Giá tiêu dùng trong tháng Chín đã tăng 3% **so với cùng kì năm trước**, mức này trong tháng Tám là 2,5%.
Consumer prices rose 3.0% **year-on-year** in September, up from 2.5% in August.
- 5 Số lượng khách du lịch được ghi nhận là 300.000 người trong tháng trước, giảm 30% **so với cùng kì năm trước**.
The number of tourists recorded 300,000 last month, down 30 percent **year-on-year**.

The consumer prices index rose 12.62 percent **year-on-year** in June, following an 11.39 percent increase in May. Economists had expected a 12.9 percent rise.

(ForexTV.com)

Trong tháng Sáu, chỉ số giá tiêu dùng tăng 12,62% so với **cùng kì năm ngoái**, sau mức tăng 11,39% vào tháng Năm. Các chuyên gia kinh tế đã kì vọng chỉ số này sẽ tăng 12,9%.

consumer price(s) index: chỉ số giá tiêu dùng